

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськ. Робітнич. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗАМІТКИ НА ТЕМУ ДНЯ.

ВАШИНГТОНСЬКА СЕНЗАЦІЯ.

Вашингтон має сенсацію. Не ту, що МекДоналд іде до Гувера. Це вже перестало бути сенсацією. Не те, як Гувер з МекДоналдом радитимуть над розробленням, чи скороченням зброєвої на воєну. В те все одно ніхто не вірить. У Вашингтоні сенсація зараз з Вільямом Б. Шпрером, якого три великі американські корабельні компанії послали в 1927 році до Женевы на конференцію розроблення трох держав: Зауч. Держав, Англії і Японії. В Шпрер, не будучи ні делегатом, ні представником преси, повів в Женеві так роботу, що засідав на всіх нарадах, що його звали про морські сили ризиків держав лежали на столах перед дипломатами, над ними представники держав сварилися і над ними конференція розбилася.

Шпрер побідив. Але компанії, які його нашімали, не заплатили йому обіцяної плати: він подав їх в суд і вся справа викрилася. Президент Гувер зарядив судство і Вашингтон має сенсацію.

В парламентарному будинку засідає сенаторська комісія, яка вже допитувала магната сталевих і промислових Шваба та президентів інших компаній, а зараз допитує Шпрера. Виявилось, що Шпрер — відомий міжнародний авантюрист, один з тих, які керують дипломатами в той бік, в який це вигідно великим капіталістам, який має звязки з шпінськими установами, який зараз працює для американського газетного магната, Гирста, щоб не допустити Америку прилучитися до міжнародного суду.

Кореспондент вінніпегської "Free Press" описує, що коли він прийшов під будинок парламенту у Вашингтоні, то він думав, що там будуть записувати президента Гувера, етільки гароду було на площі перед парламентом.

"Величезна площа була запоєнена народом. Громада людей стояла на широкій платформі над парламентарними сходами, пристосовані гучномовці, величезні фільмові камери, влантонуїки мікрофони" — каже кореспондент. Все це було приготіване для містера Шпрера, щоб він та його адвокат могли говорити до людей на площі і до мільйонів народу, які прийдуть до тисяч кінотеатрів по всіх закутках Злучених Держав.

Сенсація? Ні, це щось більше за сенсацію. Авантюризм, шпінська демократія популяризує так само, як і свого президента. Вона хоче похвалитися очима, що виростає і пишню розвивується на демократичному ґрунті. Справді ж бо! Зібралися дипломати трох великих капіталістичних держав: Зауч. Держав, Англії і Японії, на велику конференцію розроблення, а три американські капіталістичні компанії вислали одного "дипломата" і він звів на півень всі старання дипломатів в Женеві.

Чи ж справді він це зробив наперекір бажанням цих капіталістичних дипломатів? Звичайно — ні. Які були бажання самих дипломатів, такі були й наслідки. Шпрер тільки доповнив дипломатом трох капіталістичних держав успішно провалити ту конференцію на яку вони приїхали.

"ТІЛЬКИ НЕ В КАНАДІ".

Хто ж-то буде героєм проваду конференції між Гувером і МекДоналдом?

Коли представники страйкуючих робітників Нейшннал Стіл Кар Ко. в Гемілтоні прийшли до ситі мейора, щоб дозволити робітникам влаштувати тег-дей на допомогу голодуючим страйкерам і їх родинам, то мейор сказав — ні. Коли контролор Лавренс сказав, що канадське право дозволяє комуністам, які політичній партії, організуватися так само, як і консерватам, то мейор відповів, що право дозволяє, "тільки не в Канаді".

Чи знає гемілтонський мейор демократичні закони своєї країни, або хоч свого міста? Чи є де в демократичних законах Канади сказано, що комуністам не вільно організуватися, провадити свою роботу влаштувати мітинги на вулицях, площах, в парках? Суддя торонтоного апеляційного суду ствердив, що такого закону нема. Отже, як торонтоський шеф поліції Дрепер, так і торонтоський та гемілтонський міські голови — самі домагає демократичні закони.

Зрештою: що таке демократичні закони? Хто їх встановлює й кому вони служать? Коли до цього часу в Торонто не було закону, який давав би його оборонцям право доміти той закон, то шеф поліції з ситі мейором зарядив ухвалення такого закону. В минулий вівторок мало відбутися в Торонто засідання комісії для ухвалення в місті, такого закону, після якого на всякі мітинги треба мати спеціальний дозвіл від поліції. Сумнів бути не може, що такий закон ухвалить. Коли ухвалить, тоді вже торонтоська поліція матиме що боронити. А то до цього часу вона людям голово розбивала, печічки відбивала, а ситі мейор вже й "райот-ект" збирався читати в сесії закону, якого зовсім не існувало.

Дивні діла демократичні!

АФГАНІСТАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ПІДЕ ЗНОВ НОСИТИ ВОДУ.

Останні телеграми доносять, що війська Надір Хана, сторонника бувшого афганістанського короля-реформатора Аманули, побіли війська авантюриста Баца Сакао, який при допомозі афганістанського поповства та ще британських імперялістів, повалив владу короля Аманули і сам себе проголосив королем Афганістану.

Баца Сакао, бувший "water boy" — як його називають англійські газети, авантюрист-бандит, продався темним силам і закордонним імперялістам і став королем. Мосульмацьким мулам недовгогоди були ті реформи, що їх заводив в Афганістані король Аманула. Вони не хотіли, щоб він давав школі народові, щоб він звільнив мосульманську жінку з віковичних невільничих пут, щоб зривав з обличчя жнок накривала і т. д. Закордонним, а головню англійським імперялістам також ті реформи були недовгогоди. Вони бачили, що народ, який розриве віковичну тьму, повалить також визиск чужинського капіталу. Недовгогоди було чужинським капіталістам, що Аманула був у добрих відносинах з радянським урядом та турецьким президентом Кемалем-Пашою. Тому то авантюристи чужинського капіталу злучилися з авантюристами та темними силами внутрі країни і прогнали короля Аманула. Та, як видно з останніх доносень, не довго прийдеться їм там палявити: Народ, що спробував незалежності — буде боротися за неї до побіди.

БОРОТЬБА НА ДВА ФРОНТИ.

Проти правих, напівправих і лівих трюцькістів.

Більшовики, на чолі з Леніном завжди боролися на два фронти: і проти правих, і проти лівих ухильників від революційної політики.

Більшовики боролися напівпроти меншовиків і сесерів, що тягли пролетаріат у бік буржуазії. Одночасно Ленін і його однодумці боролися і проти тих, що вважали себе лівішими від більшовиків. Ленін завжди розривав під усіма дуже революційними словами — зраду справи пращоронних.

Лівіше за більшовизм нема. Революційної науки за науку Леніна не існує.

Партія по-ленінському завжди бореться на два фронти з правими більшовицькою лінійю. Партія викривала "ліву" платформу трюцькістів, показувала, що під гучними революційними фразами приховується відступ одо ленінзму і перехід на соціал-демократію. Тепер ці "ліві" теорії трюцькістів виявили своє конпр-революційне обличчя.

Сьогодні центр боротьби скеровано проти правих безбелів. Партія нещадно бореться з усіма, хто не вірить в силу робітничого класу, хто проповідує зменшити темп індустріалізації, хто проти будівництва колективів і радгоспів. Партія бореться з тими, хто хоче поступок куркулеві, непанови; з тими, хто змазує класову боротьбу.

Це є більшовицька боротьба напівпроти лівих і напівпроти правих. Цей двохсторонній захист напівтрюцькістських лівих поглядів. Цей двохсторонній захист напівтрюцькістських лівих поглядів. Цей двохсторонній захист напівтрюцькістських лівих поглядів.

Наше завдання, завдання ленінської боротьби на два фронти. Борючись з правими практикою, партія відкриває вселякий захист напівтрюцькістських лівих поглядів. ("Радянське Село")

ПОЛЬЩА ТОНЕ В ДОВГАХ.

З 1. липня 1929 року внутрішні довги Польщі досягнули таких цифр: 243,435,000 злотих, 7,755,722,000 кол. польських марок, 31,931,650 злотих франків і 5,000,390 доларів. Заграничні довги Польщі представляються так: Америці вишня Польща — 266,614,500 доларів і 1,880,000 фунтів стерлінгів; Франції — 1,093,211 франків; Англії — 4,540,168 фунтів стерлінгів; Італії — 387,829,000 лір; Голляндії — 4,924,500 фальдерів; Норвегії — 18,796,000 корон, і 1,387 англ. фунтів; Данії — 397,750 корон; Швеції — 6,328,000 корон і 4,950,000 доларів та ин. дрібних боргів в висоті 67,700,000 фальдерів і 21,418,620 злотих корон.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРОЛЕТАРІАТ СКИНЕ КАПІТАЛІСТИЧНЕ ЯРМО.

(Розмова з тов. В. Ланцюцьким.)

У розмові з співробітником киявської "Пролетарської Правди" тов. Станіслав Ланцюцький сказав:

Одвідуючи киявські заводи й фабрики, ми переконалися, що робітники добре розуміють свою роботу і що вони свідомі того, що всі їх роботи йде на користь самим робітникам. На заводі "Більшовик" робітники передплатили з позики індустріалізації більше, як на 100 відсотків своєї місячної заробітної платни. Це доводить високу свідомість киявського робітництва, що вважає за свій обов'язок допомогти своїй пролетарській державі.

Ми тут бачили соціалістичні змагання поміж підприємствами. Робітники говорять, що вони всі сил докладають на те, щоб виконати за 4 роки те, що намічено за п'ятилітнім планом. Такий високий ентузіазм, така енергійна настрійня приємо вражає наших делегатів, бо такої великої свідомості ми не бачили ніде тут. Ми бачили, що адміністрація не примушує робітників і взагалі не вживає ніяких заходів примусового характеру. Робітники самі напружують всі свої сили й енергію для будівнянню соціалізму.

Ми бачили, що робітники почували себе на заводах і фабриках не так, як на капіталістичних фабриках: у нас робітники — як працівники підприємств, а в нас — як хазяї.

"Червоної курки" на підприємствах... а в капіталістичних країнах нічого нема! На наших фабриках поширюють книжки, газети, журналі.

Відвідавши Всеукраїнської Академії Наук справило на нас величезне враження. Ми бачили двох старих академиків Заболотного й Туктєвського, що працюють не для себе, а для пролетаріату. Як сказав президент Академії:

Правда, більшовики зуміли збудувати, але тепер вони зруйнують так, як іде в світ! За царату всі науки і інституції були проводирями русифікації, а тепер Всеукраїнська Академія Наук є міцний чин-

ник розвитку української науки й культури.

— Переходючи до національного питання, тов. Ланцюцький каже:

Єдина країна, де цілком розв'язане національне питання, — це країна Рад. Польська Польща пригнітує національну меншість, не даючи розвиватися її їм національним пролетарським культурам. Ми, перебуваючи на Україні, переконалися, що національні меншості користуються тут абсолютними правами. Тільки брак коштів дозволяє державі поки що розгорнути широкі стітки культурних установ.

Наша делегація одвідала Лавру. Ми захоплені тою величезною роботою, що радянська влада провадила там, де раніше обдурювали народ. Ми бачили там культурні установи — Музей Кувалів. Оглядаючи церковні цвинці, ми переконалися, куди дівалися народні гроші. Ще раз переконалися в брехні буржуазної преси, яка писала, що ніби церковні цвинці, які мають історичну цінність, зруйнували більшовики. Ми бачили, що ці цвинці всі на місці.

Зустрінаючи мешців на території Лаври, ми обурювалися з того, що радянська влада дуже панкається з кубом цього "чорного" вороння. Наша одностайна думка така: чернець Меху, що його судять тепер, даби додну, а вони ці цвинці забувають мозки людей. Через це вони гірші, ніж він. Через це вважало, що всім пролетарським громадськості разом з т-вом безвірників треба вжити якихось заходів, щоб зовсім закрити куболо чорного вороння.

Закінчуючи свою розмову, тов. Ланцюцький сказав:

Від імени делегації дуже дякую киявському пролетаріату та його організаціям за сердечну гостинність, за те, що нам дали змогу бачити всі заводи й фабрики. Я висловлюю ієвність, що незабаром польський пролетаріат теж скине ярмо капіталістів і підешлюхом, яким іде пролетаріат СРСР.

РЕДАКТОР "УКР. ГОЛОСУ" В РОЛІ ГУМОРИСТА.

"Як рахуєте дяхів за своїх рідних тому лише, що дяхам разом з вами кости під землею доміть, то рівнобадно рахуєте за своїх ворогів усіх капіталістів, котрі з вами під землею не дяхуть" — так почав редактор "Укр. Голосу" Безіменного з Нордег, Алта.

А далі запитує він Безіменного:

"За що ж ви їх (капіталістів) не любите? Супроти нас може часом провинується якийсь один капіталіст, або дружок, але за що ви маєте їх всіх ненавидіти? Таж вони вам нічого злого не зробили! Не доміть нам разом костей під землею, то преши одним воздухом дихаєте, одну воду пете, терпите те само горюче в літі і той самий мороз в зимі, один і той самий дощ вас пере, а чого доброго, то дуже легко може так лущитися, що той самий камінь, що може вам в майні кости поломити, може поломити й кости того капіталіста, котрий вас використовує".

Ну й подумайте, які во капіталісти бідні! А які то робітників нечестні! І що ім капіталісти зробили, що вони їх ненавидять? Ну, скажемо, нехай Безіменний ненавидить властителя майни в Нордег, бо він його визискує. Але ж він повинен любити властителя "Нейшннал Стіл Кар Ко." в Гемілтоні, бо вони йому нічого злого не зробили. Шо вони голодом хочуть примусити українських, польських, англій-

ських і інших робітників в Гемілтоні прийняти 50 процент зникає плати та каторжні умовини праці... то хіба за це їх має ненавидіти робітник з Нордег?

Або такі голодний гемілтонський страйкер" за що він має ненавидіти властителя той фабрики, яка знизила йому платню на половину, погіршила умовини праці та не хоче визнати йому... за що той робітник повинен всіх капіталістів ненавидіти? Адже ж вони, капіталісти, нічого злого тим робітникам не зробили. Адже ж вони, "прещи" — так, шей "прещи", тим самим воздухом дихають...

Редактор "Укр. Голосу" певно чувся б дуже вдоводини, коли б капіталісти взяли монополію ще й на воздух та оподаткували його, або для робітників спеціально затроїли, щоб вони не дихали тим самим воздухом. Зрештою, особисто я, наприклад, ніяк не погоджуюся з гумористичними виводами редактора греко-православної газети, що капіталіст дихає тим самим воздухом, що й майнер під землею, чи робітник у фабриці. Бачив я бодяк через плат оселі капіталістів в воздух, яким вони там дихають, дуже рідняється від того

диму-сморозу, яким дихають робітничі фабричні міст.

Чи не капіталіст ту саму воду, що й робітник? Робітник каже, що навіть капіталістова собака не п'є-б той води, що її нераз п'ють робітники на генчане в лісах, в копадних і навіть в самих капіталістичних фабриках.

Чи терпить капіталіст те саме горюче в літі, а мороз в зимі, що й робітник?

От жудака, еї-богу! Кляте-ж бо запитання поставив Безіменному редактор "Укр. Голосу". Мовляв — ти питаєш мене, а я запитаю тебе. Ну й звідки ж знає майнер в Нордег, чи дуже в літі п'єте сонце капіталіста десь там аж у Флориді, або чи дуже його морозить зимою мороз в Каліфорнії?

Е, що не каже, робітників, а головню майнерів, багато крапче, як капіталістов. Заді-є собі під землю, і ні мороз його там не д'є д'є, ні сонце не спече, ні дощ не зможить. Побіже йому спину часами камінька... так це ж "дуже легко може так лущитися, що той самий камінь... може поломити й кости того капіталіста, котрий вас використовує" — переконує редактор "Укр. Голосу" майнер.

І має слушність. Візьміть ви, наприклад, капіталіста, запровадьте його в майну і нехай там впаде на него стеля — то чи не поломить вона йому кости? Поломити, розуміється, що поломити.

На мою думку, аргументи редактора "Укр. Голосу" мали б багато більше вартості, коли б він був навив камо прибіжну статистику: кільким тисячам капіталістів потовкло вже спину в майнах? кільким соткам капіталістів поломило хребти в лісах? кільким соткам чи тисячам капіталістів покуркуливали машини фуки, ноги, чи повидридали голови у фабриках? кільки їх побіло в канадах чи при інших роботах?

А може редактор "Укр. Голосу" такої статистики немає? А може має, але не хоче поділитися з нами?

Бідні капіталісти. Вони певно й не знають, якого цинного оборонця мають, вони в особі редактора "Укр. Голосу".

Ор сонце, сонце! Хоч би ти пожаляло спину капіталістів? Он морозе, морозонку, ти преласливи козаче, ой на твою годововицу "Український Голос" плаче — за те, що ти так немилосердно печеш капіталістів.

Ти, морозонку, широко-український, ти не печи капіталістів. Ти "лях" виморозуєш, отих, якім спину в майнах доміть, яким руки у фабриках крутять, які на страйку голодні і холодні ходять. Нечнай д'єше, морозонку, пана Пасудського, союзника Петлори, ні пана Сендзяка-приятеля патротиів з "Укр. Голосу", ні пана Юзефського найвіршого покровителя Андруш Лівичького.

Морозонку — не морозь їх, сонечку — не печи їх, д'єшику — не мочи їх. Головно не робить цього на власну руку.

Ну й хто-б ми подумати, що редактор "Укр. Голосу" такий гуморист?

Мусій.

ВАЖНІ ЗБОРИ.

Цим повідомляємо всіх членів і членкинь центральных зарядів ТУРФДім і його Секцій за Головного Заряду РЗТ, як також членів і членкинь відділових зарядів тих самих організацій у Вінніпегу, з в суботу, 5. жовтня, в годині 8-ій вечером, відбудуться в Укр. Роб. Домі, в приміщенні бібліотеки, спільні важкі збори всіх цих зарядів і всі членів і членкинь повинні прибути на час. Є дуже важні справи для вирішення, тож присутність всіх членів обов'язкова.